

Περιήγηση στο Ναύπλιο

με τα μάτια των παιδιών

ΤΟΥ

1^{ου} ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΝΑΥΠΛΙΟΥ

Περπατώντας στα σοκάκια και τα σκαλιά τ' Αναπλιού μας, μαζί με τα παιδιά, όλα αποκτούν ένα άλλο χρώμα. Ζωντανεύουν καταστάσεις, ιστορικά γεγονότα, καθημερινή ζωή. Σε κάνουν να θέλεις αυτή η πόλη να μείνει για πάντα, η μενεξεδένια καστροπολιτεία, με τα τείχη της Ακροναυπλίας να την περιζώνουν, το Παλαμήδι να την προστατεύει και το Μπούρτζι να την καμαρώνει.

Αναζητώντας ιστορικές μνήμες και αρχιτεκτονικές αναφορές, φωτογραφίσαμε εκκλησίες, κτίρια δημόσια και μη, πόρτες, μπαλκόνια, κάγκελα, φουρούσια και χρώματα.

Η πύλη της ξηράς

Πάνω στο ακρωτήριο τούτο, που φράζει με τον τεφρό του όγκο τον κρουσταλλένιο ορίζοντα, μία πολιτεία πανάρχαιη είναι κourνιασμένη.

Αρχόντισσα άλλοτε, τώρα απολησμονημένη και γριά, κρατεί το ίδιο πάντα ακριβό όνομα.

Είναι τ' Ανάπλι. Τα τειχιά της υψώνονται ακόμα, οδοντωτά και αγέρωχα, συμμαζεμένα σε προαιώνια στάση ανήσυχης απαντοχής. Αγριωπό και με σμιχτά φρύδια τ' ορθοστημένο πέτρινο κεφάλι λαγοκοιμάται, κι όμως - έτσι που το κοιτάζεις - νιώθεις πως μέσα στον ύπνο του δεν αποξεχνιέται ποτέ. Στητό, αυτιάζεται αδιάκοπα στον άνεμο της θάλασσας, οσμίζεται και καρτερεί.

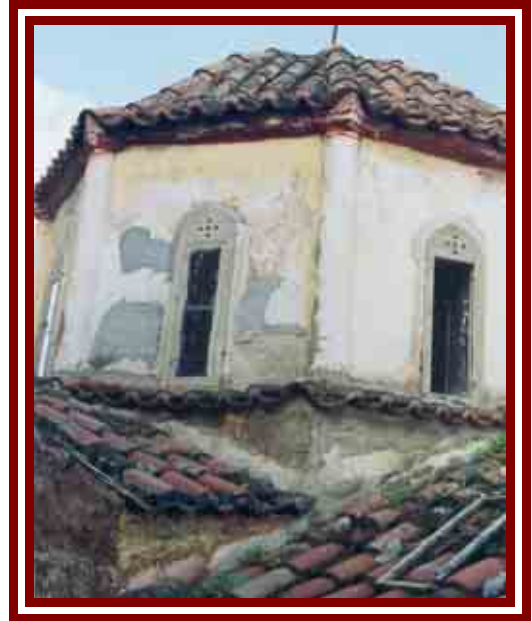
Άγγελος Τερζάκης, από την πριγκηπέσσα Ιζαμπώ 1945

Κτίστηκε από τους βενετούς στην περίοδο της πρώτης βενετοκρατίας σε βυζαντινό ρυθμό. Μετατράπηκε από τους τούρκους σε τζαμί για να ξαναγίνει καθολική από τους βενετούς, τότε περί το τέλος του 17^{ου} αιώνα ιστορήθηκε ο Ναός με δυτική τέχνη στις τοιχογραφίες, ενώ το 1823 ανανεώθηκε ο ζωγραφικός διάκοσμος από τον Δ. Βυζάντιο. Υπάρχει αντίγραφο του Μυστικού Δείπνου του Λεονάρντο Ντα Βίντσι.

Άγιος Γεώργιος, η Μητρόπολη του Ναυπλίου.

Αγία Σοφία.

Η μοναδική Βυζαντινού τύπου του 1440 περίπου, εκκλησία στο Ναύπλιο. Σ' αυτή το 1779 έδωσαν για πρώτη φορά την άδεια οι Τούρκοι, στους χριστιανούς να λειτουργήσουν.

Ο Άγιος Σπυρίδων του 1702.

Εδώ ο κυβερνήτης Ιωάννης Καποδίστριας στις 27/9/1831 άφησε την τελευταία πνοή του. Δολοφονήθηκε από τους Κων/νο και Γεώργιο Μαυρομιχάλη. Δεξιά στη μαρμάρινη είσοδο, φαίνεται το προστατευτικό κουτί με το φονικό βόλι καρφωμένο στον τοίχο.

Καθολική Εκκλησία Ναυπλίου

Φραγκόκλησα: Καθολική εκκλησία της Μεταμορφώσεως του Σωτήρος

Κατά την παράδοση εδώ πρέπει να ήταν το καθολικό φράγκικης γυναικείας μονής που είχε ιδρυθεί τον 14^ο αιώνα. Λίγο πριν το 1821 μετατρέπεται από τους Τούρκους σε τζαμί. Το 1838 δόθηκε από τον Βασιλιά Όθωνα στους καθολικούς του Ναυπλίου ως ενοριακός ναός. Είναι χτισμένη στις υπώρειες της Ακροναυπλίας. Η περιοχή λέγεται και φραγκομαχαλάς.

Το μεγάλο τζαμί - «Τριανόν»

Βρίσκεται στην ανατολική πλευρά τις Πλατείας Συντάγματος. Αρχαίο μνημείο, ναός πιθανόν αρχικά βυζαντινός, μεταγενέστερα των δυτικών και τελικά τούρκικο τέμενος (τζαμί) από το 1540. Μετασχηματίσθηκε το 1687 αποδομένος στους Φράγκους μοναχούς από τον Μοροζίνη. Με τη σύσταση του Ελληνικού κράτους στεγάστηκε το Αλληλοδιδασκτικό Σχολείο. Για πολλά χρόνια λειτούργησε και κινηματογράφος το «Τριανόν», σήμερα είναι δημοτικό θέατρο.

Το Βουλευτικό

Κατά τον Μιχαήλ Λαμπρινίδη χτίστηκε από τον Αγά πασά, πανίσχυρο πασά της Πελοποννήσου με αρχικό προορισμό να γίνει τεκές, θέλοντας να σώσει την ψυχή του από τη δολοφονία δύο Ενετών. Τους δολοφόνησε για τους πάρει τα σχέδια που είχαν σχετικά με μία κρύπτη ενός Θησαυρού. Το μέρος με το Θησαυρό βρισκόταν στην περιοχή του σαραγιού απέναντι από το μέγαρο του Αγά. Εκεί όπου βρέθηκε η κρύπτη χτίστηκε ο τεκές στα τέλη το 18^{ου}, αρχές 19^{ου} αιώνα. Μετά την επανάσταση του 21 χρησιμοποιήθηκε για βουλή, βουλευτήριο. Το βουλευτικό όπως ονομάζεται ακόμη και σήμερα. Μέρος του βομβαρδίστηκε κατά τον 2^ο παγκόσμιο πόλεμο από τους Γερμανούς. Τα τελευταία χρόνια στέγασε το παράτημα του Ελληνικού Ωδείου στο Ναύπλιο. Ευτυχώς ο 21^{ος} αιώνας το βρήκε πλήρως ανακαινισμένο να χρησιμοποιείται από τους Αναπλιώτες ως αίθουσα πολιτιστικών εκδηλώσεων.

Το αρχαιολογικό μουσείο Ναυπλίου

Θαυμάσιο Βενετσιάνικο κτίριο. Ανεγέρθηκε το 1713 από τους Ενετούς για στρατώνας και αποθήκη οπλισμού του ναυτικού. Χρησιμοποιήθηκε ως στρατώνας του 8^{ου} συντάγματος, εξ' ου και το όνομα της πλατείας. Φιλοξενεί σήμερα το αρχαιολογικό μουσείο Ναυπλίου.

Πλατεία Συντάγματος

Στο βάθος διακρίνεται ο ιστορικός πλάτανος, γι' αυτό παλιότερα λεγόταν και πλατεία πλατάνου

Καλλιόπη

Παπαλεξοπούλου

Μνημειακή στήλη της Αναπλιώτισσας δέσποινας, Καλλιόπης Παπαλεξοπούλου, ηγετική μορφή στην επανάσταση, τα γνωστά Ναυπλιακά από 01/02 έως 20/03/1862 κατά του βασιλιά Όθωνα. Βρίσκεται μπροστά στην Εθνική Τράπεζα Ναυπλίου χώρος όπου ευρίσκετο η κατοικία της.

Φυλακές Λεονάρδου.

Ενετικό κτίριο πίσω από το Βουλευτικό. Λειτουργήσε ως φυλακή μέχρι το 1930. Σήμερα στο κτίριο στεγάζεται το τμήμα συντηρήσεων του αρχαιολογικού μουσείου Ναυπλίου

Φυλακές Λεονάρδου, πίσω - Νότια μεριά.

Η οικία του Αγά Πασά,
επί της
Κωνσταντινουπόλεως.

Εθνικός οίκος και έμβλημα ο
φοίνικας !

Μια καταπληκτική είσοδος. Το κτίριο αυτό στέγασε το Κυβερνείο του Ιωάννη Καποδίστρια. Για πολλά χρόνια ήταν και δημαρχείο Ναυπλίου. Σήμερα στεγάζεται η δημοτική πινακοθήκη.

Κανένα σχόλιο !

απλώς αξιοποιήσαμε την τεχνολογία στο PC και μεγεθύναμε την επιγραφή στον τοίχο πίσω από τους μαθητές μας.

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΝ.
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
1828·1972
ΙΔΡΥΤΗΣ
ΒΟΝΙΦΑΤΙΟΣ ΒΟΝΑΦΙΝ.
ΕΔΩ ΕΤΑΡΙΧΕΥΘΗ
Ο Α' ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ
ΤΗΝ 28·9·1831'

Κρήνες

Υπάρχουν πολλές, «τούρκικες» όπως τις αποκαλούν οι ντόπιοι. Η παραπάνω βρίσκεται πίσω από το Τριανόν στην οδό Σταϊκοπούλου, που διατηρεί και ενετικά στοιχεία.

Κάτω κρήνη με επιγραφή στην παλιά τουρκική γραφή, απέναντι από το Ναό του Αγίου Σπυρίδωνα.

Το πρώτο εν Ελλάδι Γυμνάσιο.

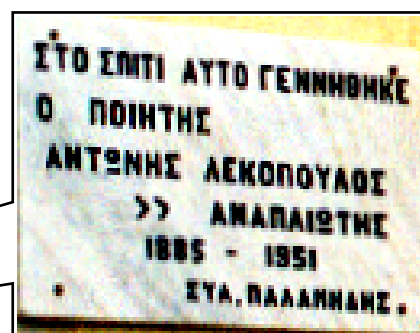
Ιδρύθηκε από τον Βασιλιά Όθωνα το 1833. Λειτουργήσε ως σχολείο μέχρι και το 1968. Σήμερα στεγάζεται το δημαρχείο Ναυπλίου

Τούρκικο χαμάμ «λουτρό». Βρίσκεται απέναντι από τον Άγιο Σπυρίδωνα. Σε αυτό είχαν κρυφτεί οι Κων/νος και Γεώργιος Μαυρομιχάλης αναμένοντας την άφιξη του κυβερνήτη στο Ναό. Στο ζωντανό αυτό μνημείο του νεοσύστατου ελληνικού έθνους του αξίζει άλλη τύχη. Μήπως το Υπουργείο Πολιτισμού αγνοεί την ύπαρξή του;

Ενετικό κτίσμα για στέγαση κληρικών. Βρίσκεται στη νότια πλευρά του Άγιου Γεώργιου και κατασκευάσθηκε επί ηγεμονίας Σαγρέδου το 1714. Αργότερα χρησιμοποιήθηκε ως στρατώνας χωροφυλακής, κατόπιν ως Δημοτικό Σχολείο. Η τελευταία του κατάληξη ήταν να γίνει κατάλυμα φτωχών και αστέγων οικογενειών μέχρι τα μέσα της δεκαετίας του 1960. Έκτοτε βρίσκεται σε πλήρη εγκατάλειψη έτοιμο να καταρρεύσει. Μήπως αν επισκευασθεί μπορεί να στεγάσει κάποια Δημόσια Υπηρεσία γιατί το κτίριο ιδιοκτησιακά είναι δημόσιο.

Ευτυχώς που ο σύλλογος Παλαμήδης φρόντισε και τοποθέτησε πολλές τέτοιες επιγραφές. Θα αγνοούσαμε πολλά για το Ναύπλιο.

Η πόρτα της οικίας Ρουκουνιώτου. Η ομορφότερη πόρτα νεοκλασικού σπιτιού στην πλατεία του Αγίου Σπυρίδωνα. Εξωτερική μεταλλική αυλόπορτα συμπαγούς κατασκευής, τρίφυλλη με διακοσμητικά ανάγλυφα στο κάτω μέρος και καγκελωτή στο επάνω. Παρατηρούμε την εξωτερική πέτρινη σκάλα και τα πήλινα κολωνάκια αριστερά και δεξιά της.

Τα Παλιά Σφαγεία. Λειτουργήσαν μέχρι το 1964. Δύο παράλληλα κτίρια στην άκρη της παλιάς περίτοιχης πόλης απέναντι από την πύλη της ξηράς. Σήμερα αναστηλώθηκε και διατηρείται το ένα από τα δύο κτίρια. Το άλλο δυστυχώς κατεδαφίσθηκε περισσότερο για να ανοίξει ο χώρος και λιγότερο γιατί ήταν ετοιμόρροπο. Για μικρό χρονικό διάστημα μετά την επισκευή του στεγάστηκε η τουριστική αστυνομία. Σήμερα παραμένει ανεκμετάλλευτο.

Η εγκατάλειψη

Επί της οδού Ποταμιάνου, μεγάλο λαϊκό με τούρκικα στοιχεία κτίσμα, φτάνει ως αντίκρυ από την καθολική εκκλησία. Δυστυχώς το κτίριο είναι ετοιμόρροπο.

Τα παράθυρα έχουν κλειστεί πρόχειρα με φύλλα από κόντρα-πλακέ. Αυτό το τεράστιο κτίριο θα είχε άλλη αξία και μέλλον αν είχε επισκευαστεί και στέγαζε κάποια Δημόσια Υπηρεσία!

Και άλλα ετοιμόρροπα κτίρια επί της οδού Παπανικολάου, απέναντι από το Ενετικό. Δεν μας αρκεί η φθορά του χρόνου, η ασυμφωνία των κληρονόμων, έχουμε και κάποιους να διαφημίζονται κακόγουστα!

Το κτίριο ετοιμόρροπο, από το μπαλκόνι μόνο το κάγκελο. Βλέπουμε την επιγραφή «να δένει» πάρα πολύ δίπλα στην παραδοσιακή τούρκικη κρήνη.

Η οικία του αντιβασιλέα του Όθωνα, Αρμανσπεργκ στην οδό Συγγρού απέναντι από το δικαστικό μέγαρο. Σήμερα το κτίριο για καλή του τύχη επισκευάζεται.

Το πρώτο υπουργείο Στρατιωτικών, επί της οδού Παπανικολάου.

Η αξιοποίηση

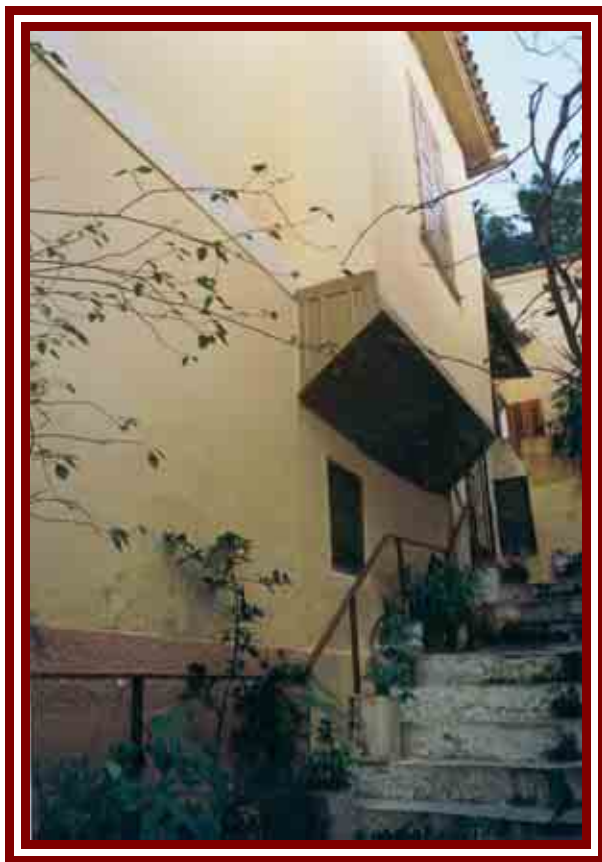

Τα παλαιά αλλά ανακαινισμένα κτίρια, γίνονται ποιο λειτουργικά και εκμεταλλεύσιμα. Αντιστέκονται έτσι στη φθορά του χρόνου.

Κτίριο αναπαλαιωμένο, βρίσκεται στην οδό Ζυγομαλά. Διατηρεί τα χαρακτηριστικά των πρώτων σπιτιών του Ψαρομαχαλά. Παρατηρούμε την εξοχή του πάνω ορόφου και τη μέθοδο στήριξής του.

Κάθε φωτογραφία τ' Αναπλιού και μια ανάμνηση.

Φουρούσια: Μαρμάρινα συναντάμε στα νεοκλασικά σπίτια. Καμπυλοειδή με κεντήματα και φυτικά σχέδια. Στηρίζουν μαρμαρίνους εξώστες με σιδερένιας κατασκευής κεντητά κάγκελα.

Το μπαλόκι πάνω από την κύρια είσοδο του κυβερνείου Καποδίστρια, στο μεγάλο δρόμο.

Σε παλαιότερα ή περισσότερο λαϊκά σπίτια συναντάμε ξύλινα ή μεταλλικά φουρούσια με έλικες, καράβολοι και διακοσμητικά στοιχεία.

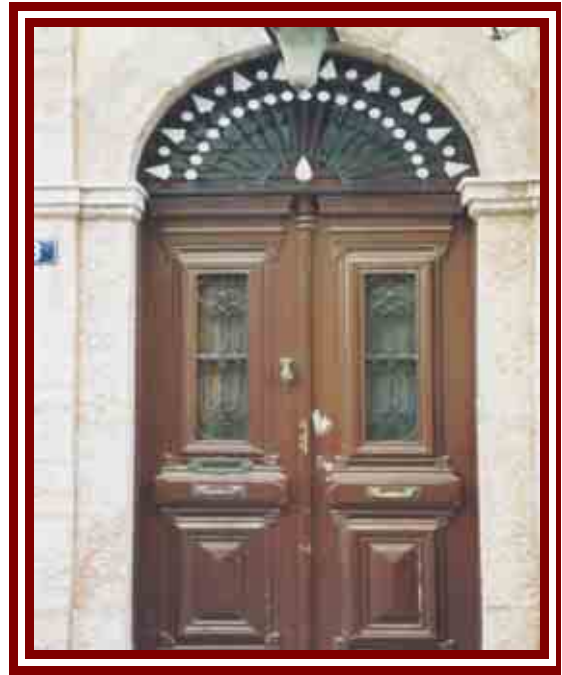

Ανακαινισθέν ξύλινο μπαλκόνι

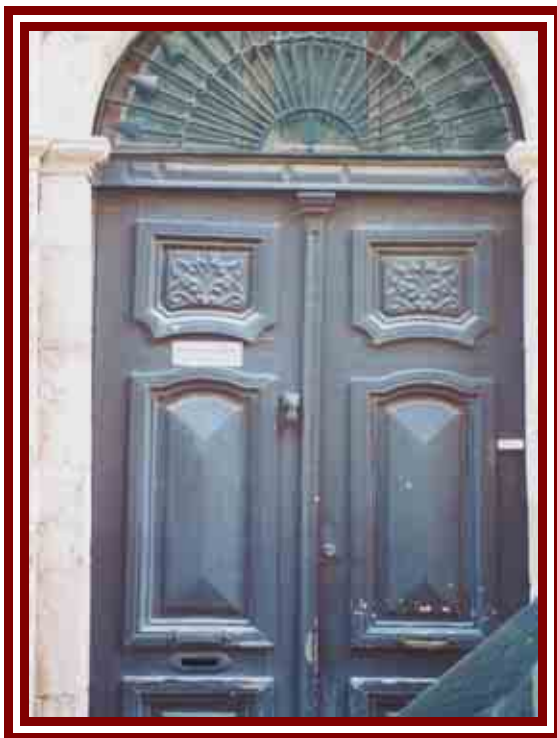

Χρώματα στα σπίτια του Ναυπλίου. Τα μπαλόνια είναι ανακατασκευασμένα και τα φουρούσια από μπετό.

Οι πόρτες είναι ξύλινες, συναντάμε σε μερικής διακόσμηση από κάγκελο. Το ρόπτρο είναι απαραίτητο. Αριστερά και δεξιά διακρίνεται η υποστήριξη του τοίχου με πελεκημένη πέτρα ή μάρμαρο. Οι περισσότερες αρχοντικές έχουν τοξωτό θόλο

Πόρτες και ρόπτρα

Τα ρόπτρα μπρούτζινα ανάλογης ποιότητας με την είσοδο και το οικοδόμημα.

Στέγες: Είναι με κεραμίδια βυζαντινού τύπου «λούκια». Σε μερικά πρώιμα κτίρια στο γείσο υπάρχει ζωγραφική, ενώ στα νεοκλασικά η απόληξη της στέγης είναι διακοσμημένη με ακροκέραμα.

Για την επεξεργασία των εικόνων, κειμένων και την μορφοποίηση - αξιοποίηση στο PC.

Κων/νος Μανιταράς